Eesti Perearstide Selts
The Estonian Society of Family Doctors

20.11.2026

Eesti Perearstide Seltsi pöördumine Vabariigi Valitsusele ja Riigikogu sotsiaalkomisjonile

Eesti Perearstide Seltsi hinnangul peab seadusloome olema mõistlik ja paindlik. Kehtiv kord ei tohi seada nimistuga perearste võrreldes teiste erialade esindajatega ebavõrdsesse olukorda: tervishoiupoliitikas kaasarääkimiseks ja ministriportfelli vastuvõtmiseks ei peaks perearst oma nimistust täielikult loobuma.

Selline piirang pärsib perearstide valmisolekut poliitikas osaleda ning võib peletada poliitiliste ambitsioonidega noori arste perearsti erialast ja nimistu võtmisest eemale. Kuna ministri ametiaja pikkus on ettearvamatu, on nimistust loobumine ebaproportsionaalselt kõrge hind. Muudel ametikohtadel on pärast ametiaja lõppemist sageli võimalik samale või sarnasele töökohale naasta, kuid perearst peaks leidma uue nimistu ning alustama taas uute inimeste tundmaõppimist ja nendega ravisuhte kujundamist. Lisaks ei pruugi samas piirkonnas, või isegi mitte samas maakonnas olla vaba nimistut, mistõttu võib tööle naasmine praktikas tähendada kogu perearsti perele elukohavahetust.

Eesti Perearstide Seltsi jaoks on esmatähtis nimistu pikaajaline järjepidevus, sest oma patsientide tundmaõppimine võtab keskmiselt viis aastat. Seda pikaajalist ja järjepidevat suhet hindavad kõrgelt nii patsiendid kui ka perearstid ning ka uuringud kinnitavad, et järjepidev kontakt perearstiga on seotud suurema usaldusega tervishoiusüsteemi vastu ja paremate hinnanguliste tervisetulemitega. Hästi korraldatud ja ajutiselt kestev asendamine ei halvenda patsientide tervisenäitajaid. Peame igati õigeks, et poliitilises ametis oldud ajal on arst nimistu teenindamisest eemal ega teeni selle pealt tulu, kuid tal peaks vähemalt ühe ametiaja vältel säilima õigus oma nimistu juurde naasta.

Eeltoodust lähtudes tegi Eesti Perearstide Selts Sotsiaalministeeriumile ettepaneku võimaldada nimistuga perearsti pikemaajalist asendamist ka valitaval või poliitilisel ametikohal töötamise ajaks. Pikaajalise asendamise korral peavad patsiendi huvid, teenuse kvaliteet ja töö järjepidevus olema selgelt tagatud: asendajaks peab olema perearsti kvalifikatsiooniga arst või nõuetekohase juhendamisega peremeditsiini resident.

Aastakümneid kestva ravisuhte säilitamiseks ei ole vaja jäikust, vaid läbimõeldud paindlikkust. Perearst ei peaks Eesti elu kujundamisse panustamiseks loobuma jäädavalt oma patsientidest ning patsiendid ei peaks kaotama oma perearsti üksnes seetõttu, et ta asub ajutiselt teenima avalikke huve. Eeltoodust tulenevalt palume seaduse muudatusega edasi liikuda.

Lugupidamisega

Eesti Perearstide Seltsi juhatuse nimel

Elle-Mall Sadrak